

# การเชื่อมโยงความในบันทึกการเดินทาง ของ นีวกลม\*

## COHESION IN NIW KLOM'S TRAVELOGUES

ดาราพร ศรีม่วง<sup>1</sup> และ รัตนชัย ปรีชาพงศ์กิจ<sup>2</sup>

Daraporn Srimuang<sup>1</sup> and Rattanachai Preechapongkij<sup>2</sup>

<sup>1-2</sup>คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

<sup>1-2</sup>Faculty of Humanities and Social Sciences, Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University,  
Phranakhon Si Ayutthaya

<sup>2</sup>Corresponding Author's Email: prattanachai@aru.ac.th

### บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ลักษณะการเชื่อมโยงความที่ปรากฏในบันทึกการเดินทาง ของ นีวกลม เป็นการวิจัยเอกสาร โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากหนังสือบันทึกการเดินทางของนีวกลม จำนวน 9 เล่ม ได้แก่ โตเกียวไม่มีขา กัมพูชาปริบตาเดียว เนปาล ประมาณสะตือ สมองไหวในฮ่องกง นังรถไฟไปตู้เย็น ลอนดอนไดอารี่ ความฝันที่มันสุดท้าย หิมาลัยไม่มีจริง และ แห่งใดหรือคือบ้าน โดยประยุกต์ใช้แนวคิดเรื่องการเชื่อมโยงความของฮัลลidayและฮะซาน (Halliday and Hasan) และ เดอ โบกรองด์ และเดรสเลอร์ (de Beaugrande and Dressler) และหลักการวิเคราะห์ข้อความของจันทิมา อังคพณชกิจ

ผลการวิจัยพบว่า บันทึกการเดินทางของนีวกลมใช้กลวิธีการเชื่อมโยงความ 5 ประเภท คือ การเชื่อมโยงความด้วยการอ้างถึง คิดเป็นร้อยละ 42.50 การเชื่อมโยงความด้วยการละ คิดเป็นร้อยละ 6.21 การเชื่อมโยงความด้วยการซ้ำ คิดเป็นร้อยละ 36.88 การเชื่อมโยงความด้วยการใช้คำศัพท์ คิดเป็นร้อยละ 5.71 และการเชื่อมโยงความด้วยการใช้คำเชื่อม คิดเป็นร้อยละ 8.70

**คำสำคัญ:** การวิเคราะห์ข้อความ, การเชื่อมโยงความ, บันทึกการเดินทาง

### Abstract

This study aims to analyze cohesion in Niw Klom's Travelogues. This study is documentary research. The source consists of 9 travelogues, namely: Tokyo Maimi Kha, Kamphucha Phrib Ta Diew, Nepal Praman Sadue, Samong Wai Nai Hongkong, Nang Rot Fai Pai Too Yen, London Diary, Khwam Fun Tee Man Sud

---

\* Received 22 May 2025; Revised 4 August 2025; Accepted 5 August 2025

Thay, Himalay Maimi Jing, and Haeng Dai Rue Khue Ban. This study analyzes the data by applying the cohesion theory of Halliday & Hasan and de Beaugrande & Dressler and discourse analysis of Jantima Angkanichkit.

The results of the study show that Niw Klom's Travelogues use 5 kinds of cohesion: 1) reference (42.50%) 2) ellipsis (6.21%) 3) repetition (36.88%) 4) lexical cohesion (5.71%) and 5) conjunction (8.70%).

**Keywords:** Discourse analysis, Cohesion, Travelogue

## บทนำ

การสื่อสารด้วยภาษาในปัจจุบันทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน เป็นการสื่อสารมากกว่าประโยคเดียว ๆ ประโยคเดียว แต่เป็นการสื่อสารในลักษณะประโยคหลายประโยคต่อเนื่องกัน ซึ่งผู้ใช้ภาษาจะเข้าใจสารดังกล่าวได้ก็ต้องอาศัยรายละเอียดจากความต่อเนื่องของประโยคเหล่านี้ ภาษาที่อยู่เหนือระดับประโยคนี้เรียกว่า ภาษาระดับข้อความหรือสัมพันธสาร (Discourse) ซึ่งมีหลายประเภท เช่น การสนทนาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน ข่าวสารในสื่อทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และออนไลน์ การสัมภาษณ์ เรื่องเล่าหรือวรรณกรรมประเภทต่าง ๆ เป็นต้น มีวัตถุประสงค์เพื่อตอบสนองเจตนาของผู้ส่งสารในการบรรยายรายละเอียด การให้ปฏิบัติตาม การปฏิสัมพันธ์ทางสังคมในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง ตลอดจนเพื่อแสดงความรู้สึก (ดิยุ ศรีนราวัฒน์ และคณะ, 2563) การที่ข้อความเหล่านั้นจะสื่อสารได้ชัดเจนเป็นเอกภาพต้องอาศัยการเชื่อมโยงความเพื่อให้ข้อความสอดคล้องกัน การเชื่อมโยงความ (Cohesion) คือ การเกาะเกี่ยว ผูกโยงทางความหมายของรูปประโยคต่าง ๆ ในข้อความเข้าด้วยกัน เป็นกลวิธีที่ทำให้เนื้อความในข้อความเป็นเอกภาพหรือเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน (จันทิมา อังคพณิกิจ, 2562)

สารคดีท่องเที่ยว เป็นวรรณกรรมประเภทสารคดีในลักษณะของงานเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์ ที่มุ่งให้ข้อมูลและความรู้เกี่ยวกับประสบการณ์การเดินทางของผู้เขียน มีลีลาการเขียนที่ใช้ศิลปะเพื่อให้ผู้อ่านเกิดความสุขไปพร้อมกับได้รับความรู้ ซึ่งการเรียบเรียงเนื้อหาต้องลำดับความให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย ไม่สับสน และมีการเชื่อมโยงเรื่องราวต่าง ๆ อีกทั้งการใช้ภาษาต้องมีความชัดเจน กระชับรัดกุม และสละสลวยชวนให้น่าติดตาม (สายทิพย์ นุกุลกิจ, 2543) ดังนั้น ภาษาระดับข้อความในการเขียนบันทึกการเดินทางจึงย่อมประกอบไปด้วยกระบวนการเชื่อมโยงความในลักษณะต่าง ๆ เพื่อร้อยเรียงเนื้อความให้ผู้อ่านเข้าใจได้อย่างชัดเจน และในปัจจุบันพบว่าสารคดีท่องเที่ยวได้รับความนิยมอย่างกว้างขวางทั้งจากผู้อ่านและผู้เขียนมาอย่างต่อเนื่อง เห็นได้จากที่มีสารคดีประเภทนี้ในวารสารหรือนิตยสารเป็นจำนวนมาก (ธัญญา สังขพันธานนท์, 2556) ตลอดจนการตีพิมพ์สารคดีท่องเที่ยวเป็นหนังสือเล่ม หรือวรรณกรรมบันทึกการเดินทาง ก็ได้รับความนิยมจากผู้เขียนเช่นกัน

“นิวกลม” เป็นนามปากกาของ สราวุธ เอ็งสวัสดิ์ นักเขียนที่มีผลงานการเขียนหลากหลายประเภท คือ บันทึกการเดินทาง ความเรียง บทความ บทกวี นวนิยาย และปกิณกะถาม – ตอบ ซึ่งผลงานประเภทบันทึกการเดินทาง ของ “นิวกลม” เป็นสารคดีท่องเที่ยวที่ได้รับคามนิยมจากผู้อ่านอย่างกว้างขวาง สังเกตได้จากจำนวนครั้งในการตีพิมพ์ เช่น โตเกียวไม่มีซา ซึ่ง ณ ปัจจุบัน (พ.ศ. 2568) มีการตีพิมพ์ถึงครั้งที่ 19 (ตีพิมพ์ครั้งแรกในปี พ.ศ. 2547) และมีผลงานประเภื่อนี้ออกมาอย่างต่อเนื่อง จากบันทึกการเดินทางเล่มแรกในปี พ.ศ. 2547 ถึงเล่มปัจจุบันในปี พ.ศ. 2567 มีจำนวน 9 เล่ม นอกจากใช้ภาษาที่อ่านง่ายและมีลูกเล่นทางภาษาแล้ว ยังพบว่ามีการร้อยเรียงเนื้อหาได้อย่างเข้าใจง่าย ชัดเจน และเป็นเอกภาพ ดังนั้น จึงน่าสนใจที่จะนำวรรณกรรมประเภทบันทึกการเดินทาง ของ นิวกลม มาศึกษาในประเด็นการใช้กลวิธีการเชื่อมโยงความ

## วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษากลวิธีการเชื่อมโยงความที่ปรากฏในวรรณกรรมบันทึกการเดินทางของนิวกลม

## เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเรื่องการเชื่อมโยงความในวรรณกรรมมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. งานวิจัยเรื่อง ลักษณะการเชื่อมโยงความในการรายงานข่าวอาชญากรรมของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ: การศึกษาภาษาระดับข้อความ (นิത്യสุตา อภินันท์ทากรณ์, 2534) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเชื่อมโยงข้อความโดยการอ้างถึงนามวลี และการเชื่อมโยงข้อความโดยการใช้คำเชื่อม ผลการศึกษาพบการอ้างถึงนามวลี 6 ประเภท คือ ชื่อเฉพาะ คำนามทั่วไป คำสรรพนามบอกบุรุษ คำเรียกญาติ ฉายานาม และคำแสดงสถานภาพทางสังคม ในขณะที่การเชื่อมโยงความโดยการใช้คำเชื่อม พบว่าหน้าที่ของคำเชื่อมที่ใช้จะใช้เชื่อมโยงความภายในย่อหน้าและเชื่อมระหว่างย่อหน้า

2. งานวิจัยเรื่อง ลักษณะการเชื่อมโยงความในกลอนนิราศของสุนทรภู่ (อัจฉรากร กัลยาจิตโกศล, 2543) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากลไกทางภาษาที่ใช้เชื่อมโยงความในกลอนนิราศของสุนทรภู่ ผลการศึกษาพบว่ากลอนนิราศของสุนทรภู่มีการใช้การเชื่อมโยงความ 5 ประเภท คือ 1) การเชื่อมโยงความด้วยการอ้างถึง ประกอบด้วยการอ้างถึงด้วยสรรพนาม การชี้เฉพาะ และการเปรียบเทียบ 2) การเชื่อมโยงความด้วยการซ้ำ ประกอบด้วยการซ้ำเสียงและการซ้ำคำ 3) การเชื่อมโยงความด้วยการละ คือ การละหน่วยนาม 4) การเชื่อมโยงความด้วยการใช้คำเชื่อม ประกอบด้วย คำเชื่อมคล้ายตาม คำเชื่อมขยายความ คำเชื่อมแสดงความเป็นเหตุ คำเชื่อมแสดงความเป็นผล คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ คำเชื่อมแสดงความสัมพันธ์แบบเงื่อนไข และคำเชื่อมเพื่อแสดงข้อมูลเพิ่มเติม และ 5) การเชื่อมโยงความด้วยการใช้คำศัพท์

ประกอบด้วยการใช้คำพ้องความหมาย การใช้คำลูกกลุ่มของคำจากลุ่มเดียวกัน และ การใช้คำตรงข้าม

3. งานวิจัยเรื่อง การเชื่อมโยงความในจารึกสุโขทัย (วิยะดา ตานี, 2544) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการเชื่อมโยงความในภาษาระดับข้อความในศิลาจารึกสุโขทัย โดยศึกษาจากคำอ่านศิลาจารึกสุโขทัยที่ปริวรรตแล้ว จำนวน 50 หลัก ผลการศึกษาพบว่า มีกลไกการเชื่อมโยงความ 5 ประเภท คือ 1) การเชื่อมโยงความโดยการอ้างถึง 2) การเชื่อมโยงความโดยการละ 3) การเชื่อมโยงความโดยการซ้ำ 4) การเชื่อมโยงความโดยการใช้คำสัมผัสกัน และ 5) การเชื่อมโยงความโดยการใช้คำเชื่อม

4. งานวิจัยเรื่อง การเชื่อมโยงความในหมายรับสั่งสมัยกรุงธนบุรี และสมัยรัชกาลที่ 1 (พรศิริ ตันติจิตจาร์, 2548) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการเชื่อมโยงความในหมายรับสั่งสมัยกรุงธนบุรีและสมัยรัชกาลที่ 1 ที่มีการรวบรวมตีพิมพ์เป็นเล่มแล้ว จำนวน 47 หมาย ผลการศึกษาพบว่าการเชื่อมโยงความ 6 ประเภท คือ 1) การเชื่อมโยงความโดยการอ้างถึง 2) การเชื่อมโยงความโดยการแทนที่ 3) การเชื่อมโยงความโดยการละ 4) การเชื่อมโยงความโดยการซ้ำ 5) การเชื่อมโยงความโดยการใช้คำเชื่อม และ 6) การเชื่อมโยงความโดยการใช้คำศัพท์

5. งานวิจัยเรื่อง ลักษณะการเชื่อมโยงความในจดหมายจางวางหรั (กันติพัทธ์ การเจริญ, 2552) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเชื่อมโยงความในจดหมายจางวางหรั 4 ประเภท ผลการศึกษาพบว่าการเชื่อมโยงความดังนี้ 1) การเชื่อมโยงความด้วยการอ้างถึง ประกอบด้วย การอ้างถึงด้วยบุรุษสรรพนาม คำบ่งชี้ และคำนามและส่วนขยาย 2) การเชื่อมโยงความด้วยการละ ประกอบด้วย การละหน่วยนาม และการละหน่วยกริยา 3) การเชื่อมโยงความโดยการใช้คำเชื่อม พบการใช้คำเชื่อมที่แสดงความสัมพันธ์หลายประเภท เช่น ความสัมพันธ์แบบคล้ายตาม ความสัมพันธ์แบบขัดแย้ง ความสัมพันธ์แบบเงื่อนไข ความสัมพันธ์แบบแสดงเหตุ ความสัมพันธ์แบบแสดงผล ความสัมพันธ์แบบขยายความ ความสัมพันธ์แบบตัดตอนหรือแยกส่วน ความสัมพันธ์แบบแสดงลำดับขั้นตอน เป็นต้น และ 4) การเชื่อมโยงความด้วยการซ้ำ ประกอบด้วย การซ้ำรูป การซ้ำความ และการซ้ำโครงสร้าง

6. งานวิจัยเรื่อง การเชื่อมโยงความระหว่างพาดหัวข่าวกับความคิดเห็นของผู้อ่านในเพจเฟซบุ๊ก “เรื่องเล่าเช้านี้” (นิโลบล ศิริยุทธ, 2560) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากลวิธีการเชื่อมโยงความระหว่างพาดหัวข่าวกับความคิดเห็นของผู้อ่าน และศึกษากลวิธีการเชื่อมโยงความระหว่างความคิดเห็นของผู้อ่านที่แสดงหรือตอบกลับไปยังความคิดเห็นก่อนหน้านี้ในเพจ “เรื่องเล่าเช้านี้” โดยเก็บข้อมูลจากการพาดหัวข่าวและความคิดเห็นของผู้อ่าน โดยใช้หลักเกณฑ์การแบ่งประเภทการเชื่อมโยงความของอัลลิเคย์และฮาซาน และสมทรง บุรุษพัฒน์ มาประยุกต์ใช้ ผลการวิจัยพบว่า มีการเชื่อมโยงความด้วยการอ้างถึง การแทนที่ การละ การซ้ำ การใช้คำเชื่อม และการใช้กลไกนอกเหนือรูปภาษา อีกทั้งยังพบว่าการเชื่อมโยงความด้วยการ

ใช้ข้อความแสดงอารมณ์ความรู้สึกและสัญลักษณ์ (emoticon/sticker) เพื่อเชื่อมโยงความไปยังพาดหัวข่าวหรือตอบกลับไปยังความคิดเห็นก่อนหน้านี้

จากการรวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการเชื่อมโยงความในวรรณกรรมพบว่ามีการศึกษาการเชื่อมโยงความในวรรณกรรมหลากหลายประเภท เช่น ข่าวในสื่อสิ่งพิมพ์ ข่าวในสื่อออนไลน์ วรรณกรรมท้องถิ่น วรรณคดีโบราณ ตลอดจนเอกสารทางประวัติศาสตร์ แต่ยังไม่ปรากฏว่ามีการนำไปศึกษาวรรณกรรมไทยปัจจุบันมากนัก อีกทั้งยังไม่มีการศึกษาเกี่ยวกับงานบันทึกการเดินทางของนักเดินทาง ผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิดเรื่องการเชื่อมโยงความไปประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์ โดยจะศึกษาการเชื่อมโยงความใน 5 ประเภท คือ การเชื่อมโยงความด้วยการอ้างอิง การเชื่อมโยงความด้วยการละ การเชื่อมโยงความด้วยการซ้ำ การเชื่อมโยงความด้วยการใช้คำศัพท์ และการเชื่อมโยงความด้วยการใช้คำเชื่อม

## วิธีดำเนินการวิจัย

### 1. แหล่งข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย คือ วรรณกรรมประเภทบันทึกการเดินทาง ของ นักเดินทาง เป็นกลุ่มงานที่เนื้อหาเกี่ยวกับการเดินทาง การท่องเที่ยว โดยมุ่งให้ข้อมูลและความรู้เกี่ยวกับประสบการณ์จากการเดินทาง มีการใช้ภาษาอย่างมีศิลปะ ลำดับความและเชื่อมโยงเรื่องราวได้อย่างสละสลวย ชัดเจน และน่าติดตาม ซึ่งวรรณกรรมประเภทบันทึกการเดินทางนี้ตีพิมพ์มาอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 – ปัจจุบัน (พ.ศ. 2567)

### 2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ได้เก็บข้อมูลจากวรรณกรรมบันทึกการเดินทาง ของ นักเดินทาง ซึ่งตีพิมพ์ในช่วงปี พ.ศ. 2548 – พ.ศ. 2567 จำนวน 9 เล่ม ดังนี้

1. โตเกียวไม่มีชา (ตีพิมพ์ครั้งแรก ปี พ.ศ. 2547)
2. กัมพูชาพริบตาเดียว (ตีพิมพ์ครั้งแรก ปี พ.ศ. 2548)
3. เนปาลประมาณสะตือ (ตีพิมพ์ครั้งแรก ปี พ.ศ. 2549)
4. สมองไหวในฮ่องกง (ตีพิมพ์ครั้งแรก ปี พ.ศ. 2550)
5. นั่งรถไฟไปตุ๋เยิน (ตีพิมพ์ครั้งแรก ปี พ.ศ. 2551)
6. ลอนดอนไดอารี่ (ตีพิมพ์ครั้งแรก ปี พ.ศ. 2551)
7. ความฝันที่มันสุดท้าย (ตีพิมพ์ครั้งแรก ปี พ.ศ. 2556)
8. หิมาลัยไม่มีจริง (ตีพิมพ์ครั้งแรก ปี พ.ศ. 2560)
9. แห่งใดหรือคือบ้าน (ตีพิมพ์ครั้งแรก ปี พ.ศ. 2567)

### 3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. รวบรวมเอกสารและศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อความและการเชื่อมโยงความ

2. รวบรวมเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการวิเคราะห์การเชื่อมโยงความในวรรณกรรม
3. เก็บข้อมูลวรรณกรรมบันทึกการเดินทาง ของ นั้วกลม ทุกเล่ม จำนวน 9 เล่ม ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2548 – ปัจจุบัน (พ.ศ. 2567) เป็นกลุ่มงานที่ผู้เขียนได้เขียนมาอย่างต่อเนื่อง และเป็นประเภทวรรณกรรมที่ได้รับ ความนิยมจากผู้อ่านโดยทั่วไป

#### 4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยประยุกต์ใช้แนวคิดการเชื่อมโยงความของฮัลลidayและฮะซาน (Halliday and Hasan) และ เดอ โบกรองด์ และเดรสเลอร์ (de Beaugrande and Dressler) และหลักการวิเคราะห์ข้อความของจันทิมา อังคพณชกิจ โดยศึกษาการเชื่อมโยงความ 5 ประเภท คือ การอ้างถึง การละ การซ้ำ การใช้คำศัพท์ และการใช้คำเชื่อม วิเคราะห์กลุ่มข้อมูลทั้ง 9 เล่ม ตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย และนำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบพรรณนาวิเคราะห์

### ผลการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากลวิธีการเชื่อมโยงความที่ปรากฏในวรรณกรรมบันทึกการเดินทาง ของ นั้วกลม ผลการวิจัยพบว่าการใช้กลวิธีการเชื่อมโยงความ 5 ประเภท ดังนี้

1. การเชื่อมโยงความด้วยการอ้างถึง (Reference) คือ ความสัมพันธ์ของรูปภาษาหนึ่งกับรูปภาษาหนึ่งที่รูปภาษาหนึ่งไม่มีความชัดเจนในตัวเอง แต่ต้องอาศัยการตีความจากการอ้างถึงรูปภาษาอื่น การอ้างถึงจึงช่วยให้ผู้อ่านติดตามสารได้โดยไม่หลง (จันทิมา อังคพณชกิจ, 2562) การอ้างถึงที่พบในบันทึกการเดินทางของนั้วกลม มี 2 ประเภท คือ การอ้างถึงด้วยรูปแทนบุคคล และ การอ้างถึงด้วยรูปบ่งชี้

1.1 การอ้างถึงด้วยรูปแทนบุคคล (Personal Reference) ในที่นี้หมายถึงรวมถึงสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ ด้วย การอ้างถึงสิ่งที่มีชีวิตส่วนใหญ่มักใช้คำสรรพนาม รวมไปถึงการใช้รูปแทนนาม (Proforms) ซึ่งทำหน้าที่เหมือนคำสรรพนาม ใช้แทนรูปภาษาอื่น (ดิยู ศรีนราวัฒน์ และคณะ, 2563) การใช้รูปแทนบุคคลที่ปรากฏ เช่น การใช้บุรุษสรรพนาม การใช้คำเรียกญาติ การใช้คำบอกอาชีพ การใช้คำเกี่ยวกับจำนวน เป็นต้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

วรรณเล่าต่อว่า โอโตซึ่งสามารถทำอาหารหนึ่งจานโดยใช้เวลาเป็นชั่วโมง โดยไม่สนใจว่าลูกค้าจะรอไหวหรือไม่ เขาไม่สนใจว่าใครจะรีบ รู้เพียงแต่ว่าอาหารทุกจานของเขาต้องรสชาติดีที่สุด (โตเกียวไม่มีชา หน้า 334) (นั้วกลม, 2551)

จากตัวอย่างมีการใช้การอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3 คือคำว่า “เขา” ใช้  
อ้างถึง โอโตซัง

ขณะที่เดินเข้าไปในแถวตรวจคนเข้าเมือง (ฝั่งเขมร) มีฝรั่งหัวทองสามคน  
ยืนอยู่ข้างหน้าผม **สองคน**เป็นหญิง ส่วน**อีกหนึ่ง**หนุ่มนั่นหล่อระดับจู้ด ลอร์ ต้อง  
ยกมือไหว้ (กัมพูชาปริบตาเดียว หน้า 65) (นิวกลม, 2551)

จากตัวอย่างมีการใช้การอ้างถึงด้วยคำเกี่ยวกับจำนวน คือ “สองคน” และ  
“อีกหนึ่ง” ใช้อ้างถึงฝรั่งหัวทองสามคน

1.2 การอ้างถึงด้วยรูปบ่งชี้ (Demonstrative Reference) คือ การใช้คำที่  
แสดงความชี้เฉพาะเจาะจง เช่น **นี้** **นั่น** **โน้น** **ตอนนี้** **ตอนนั้น** เป็นต้น (จันทิมา อังคพณิชกิจ,  
2562) รวมถึงการใช้คำประกอบร่วมกับคำที่แสดงความชี้เฉพาะเจาะจง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ไฮด์พาร์กมีอะไรพิเศษ ผมก็**ไม่รู้เหมือนกัน** สวนลุมพินีก็มีอะไรคล้าย ๆ กันกับ**ที่นี่**  
มีเวลา มีความสุข (ลอนดอนไดอารี หน้า 202) (นิวกลม, 2551)

จากตัวอย่างมีการอ้างถึงด้วยคำว่า “**ที่นี่**” เป็นคำประกอบร่วมกับคำแสดง  
ความชี้เฉพาะ ใช้อ้างถึงสถานที่ คือ ไฮด์พาร์ก

2. การเชื่อมโยงความด้วยการละ (Ellipsis) การละ หรือ สูญรูป (Ø) คือ การไม่  
ปรากฏรูปภาษาเพื่อแสดงถึงความสัมพันธ์กับรูปภาษาที่นำมาก่อนหรือกำลังจะกล่าวถึงตามมา  
จะเข้าใจความหมายได้ด้วย การพิจารณาจากบริบททางภาษาหรือสถานการณ์ประกอบ  
กัน สามารถปรากฏการละได้ทั้งในระดับคำ วลี ประโยค และข้อความ (ติญู ศรีนราวัฒน์ และ  
คณะ, 2563) ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ทุกอย่างที่ผ่านเข้ามาระหว่างทางล้วนกระทบความรู้สึก และ**หลุดจากกับผมมากกว่า**  
ภาวะทั่วไปในชีวิตประจำวัน (สมองไหวในฮ่องกง หน้า 18) (นิวกลม, 2550)

จากตัวอย่าง Ø คือการละวลีว่า ทุกอย่างที่ผ่านเข้ามาระหว่างทาง จาก  
ประโยคที่ว่า ...ทุกอย่างที่ผ่านเข้ามาระหว่างทางหลุดจากกับผมมากกว่าภาวะทั่วไปใน  
ชีวิตประจำวัน

**3. การเชื่อมโยงความด้วยการซ้ำ (Repetition)** คือ การกล่าววรูภาษาเดิมซ้ำกัน อาจเป็นการกล่าวด้วยวรูภาษาเดิมทั้งหมดหรือปรับเปลี่ยนวรูภาษาไปบางส่วนก็ได้ การเชื่อมโยงความด้วยการซ้ำมีบทบาทช่วยย้ำเรื่องที่ผู้ส่งสารต้องการกล่าวถึง และช่วยให้ผู้รับสารรับรู้ได้ว่าเป็นเรื่องเดียวกัน มักใช้เชื่อมโยงความในข้อความที่เป็นการบรรยายหรือสั่งสอน (จันทิมา อังคพณิกิจ, 2562) ลักษณะการซ้ำที่ปรากฏในบันทึก การเดินทางของนิวกลม มี 4 ประเภท คือ การซ้ำทุกส่วน การซ้ำบางส่วน การซ้ำโครงสร้าง และการซ้ำความ

3.1 การซ้ำทุกส่วน (Complete Repetition) เป็นการกล่าวซ้ำด้วยวรูภาษาเดิมทั้งหมดอีกครั้ง (ติญู ศรีนราวัฒน์ และคณะ, 2563) ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ถ้าหากต้องเลือกจริง ๆ เราเลือกการมีความสุขกับระหว่างทาง เพราะเราใช้เวลา กับจุดหมายไม่นานนัก เมื่อถึงจุดหมายที่ไร เราก็มักจะมองหาจุดหมายใหม่ที่ไกลออกไปเสมอ แต่เราหายใจอยู่กับชีวิตระหว่างทางทุกเมื่อเชิ้อวัน ถ้าเรามีความสุขกับมันทุกวัน นั่นอาจจะเป็นจุดหมายจริง ๆ ของการมีชีวิตก็เป็นได้ ใครจะไปรู้ บางทีจุดหมายกับวิถีก็เป็นสิ่งเดียวกัน **จุดหมายอยู่ในวิถีทาง** (นั้รงรถไฟไปตู้เย็น หน้า 215) (นิวกลม, 2551)

จากตัวอย่าง มีการซ้ำคำว่า “จุดหมาย” เป็นการเชื่อมโยงความว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับจุดหมายและเน้นย้ำให้ผู้อ่านเข้าใจว่าเรื่องจุดหมายนั้นเป็นเรื่องสำคัญ

3.2 การซ้ำบางส่วน (Partial Repetition) เป็นการกล่าวซ้ำโดยการใช้คำคนละประเภทกัน หรือใช้วรูภาษาที่มีรูปหรือองค์ประกอบพื้นฐานเหมือนกันบางส่วน (ติญู ศรีนราวัฒน์ และคณะ, 2563) ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“**เค้าบิบแตร**กันวันนึ่งมากกว่าที่กูซับรมมาสามปีอีกนะเนี่ยะ” น้ำบอกกับผม **นิสัยบิบแตร**ของคนที่นี่คล้ายกับอินเดีย เมื่อไปถึงวันแรกอาจแสบแก้วหู แต่พออยู่ ๆ ไปก็จะชินและเริ่ม ‘ไ้ยิน’ มันน้อยลง จนในที่สุด**เสียงแตร**ก็จะกลืนกับลมหายใจเข้าออกไปโดยไม่รู้สึกตัว (เนปาลประมาณสะดือ หน้า 75) (นิวกลม, 2551)

จากตัวอย่าง มีการกล่าวซ้ำ คือ “บิบแตร” “นิสัยบิบแตร” และ “เสียงแตร” เพื่อเป็นการเชื่อมโยงความและเน้นย้ำให้ผู้อ่านเข้าใจว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับแตร

3.3 การซ้ำโครงสร้าง (Parallel Structure) คือ การกล่าวซ้ำด้วยรูปแบบโครงสร้างภาษาเหมือนกันแต่ใช้รูปภาษาแตกต่างกัน มีการเปลี่ยนแปลงเนื้อหาที่บรรจุในโครงสร้างนั้น (ดิฐุ ศรีนราวัฒน์ และคณะ, 2563) ดังตัวอย่างต่อไปนี้

สองตานั้นน้อยเกินไปสำหรับการขึ้นชมลอนดอน สองขานนั้นน้อยเกินไปสำหรับการ  
เที่ยวท่องให้ถ้วนทั่ว ใจสี่ห้องนั้นน้อยเกินไปสำหรับการบรรจุความหลากหลาย จะให้  
ดีควรขยายให้ใหญ่ขึ้นไปอีก (ลอนดอนไดอารี หน้า 63) (นิวกลม, 2551)

จากตัวอย่าง มีการใช้โครงสร้างประโยคเหมือนกัน คือ “...นั้นน้อยเกินไปสำหรับ...” โดยเปลี่ยนแปลงเนื้อหาที่บรรจุตอนต้นและตอนท้ายของโครงสร้างนี้

3.4 การซ้ำความหมาย (Paraphrase) หรือ การพ้องความ คือ การกล่าวซ้ำเนื้อหาหรือข้อความด้วยรูปภาษาที่แตกต่างไปจากเดิม (ดิฐุ ศรีนราวัฒน์ และคณะ, 2563) ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“ไฟดับ ลูกของพี่สองคนกระโดดขึ้นเอาจรวดขีปนาวุธขว้างกลางกันหน้าตาคืน” พี่หนึ่งเล่า  
สถานการณ์วันเกิดเหตุ จากนั้นโลกก็เขย่ารุนแรงเหมือนยักษ์พิโรธ ดึกที่แข็งแกร่งโยก  
คลอน ดึกที่เปราะบางพังครืน แม้แผ่นดินไหวสิ้นสุดลงแล้ว แต่ผู้คนยังคงตื่นกลัว  
กังวล ไม่มีใครกล้าเข้าปอนอนในบ้าน เพราะไม่รู้ว่าจะมีความโกรธของพระแม่ธรณี  
สิ้นสุดลงหมดจดหรือยัง “จากนั้นยังมีอาฟเตอร์ช็อกอีกหลายครั้งและยังมี  
แผ่นดินไหวอีกหน” นับเดือนกว่าทุกคนจะไว้วางใจว่าอารมณ์โกรธของพระแม่ธรณี  
สงบแล้ว (หิมาลัยไม่มีจริง หน้า 61) (นิวกลม, 2560)

จากตัวอย่าง มีการกล่าวซ้ำความหมายโดยใช้รูปภาษาว่า “โลกก็เขย่ารุนแรงเหมือนยักษ์พิโรธ” “แผ่นดินไหว” “ความโกรธของพระแม่ธรณี” และ “อารมณ์โกรธของพระแม่ธรณี” เพื่อสื่อความหมายเดียวกันว่าแผ่นดินไหว

4. การเชื่อมโยงความด้วยการใช้คำศัพท์ (Lexical Cohesion) คือ การเชื่อมโยงความด้วยการใช้คำศัพท์ที่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งอาจเป็นได้ทั้งคำเดี่ยว กลุ่มคำ หรือวลี เพื่อให้ข้อความนั้นต่อเนื่องกันไปเป็นต้วบทเดียวกัน (จันทิมา อังคพณชกิจ, 2562) การเชื่อมโยงความด้วยการใช้คำศัพท์ที่ปรากฏในบันทึก การเดินทางของนิวกลม มี 5 ประเภท คือ การพ้องความหมาย การแย้งความหมาย การเป็นส่วนย่อยของส่วนใหญ่ การเป็นส่วนใหญ่ของส่วนย่อย และการปรากฏร่วมกลุ่มศัพท์ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1 การพ้องความหมาย (Synonymy) คือ การใช้คำที่มีความหมายคล้ายกันหรือเหมือนกันโดยส่วนใหญ่ อาจมีรายละเอียดปลีกย่อยแตกต่างกันแต่สื่อความหมายถึงสิ่งเดียวกัน (จันทิมา อังคพนิกิจ, 2562) ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ภาพวาดทั้งสามไม่เหมาะกับคำว่า ‘สวย’ ก็จริงอยู่ แต่สำหรับผม, มันควรได้คำชมว่า ‘งาม’ เป็นอย่างยิ่ง อะไรที่ให้กับด้วยใจบริสุทธิ์นั้นงดงามตามธรรมชาติ (กัมพูชา ปริปดาเดียว หน้า 244) (นิวกลม, 2551)

จากตัวอย่างมีการใช้คำพ้องความหมาย คือ คำว่า “สวย” “งาม” และ “งดงาม” เพื่อสื่อความหมายถึงความสวยงามของภาพวาด

4.2 การแย้งความหมาย (Antonymy) คือ การใช้คำที่มีความหมายตรงข้ามกันหรือขัดแย้งกันเพื่อแสดงความแตกต่างของสิ่งที่ต้องการกล่าวถึง (จันทิมา อังคพนิกิจ, 2562) ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ไม่มีใครอยู่คำฟ้าได้ตลอดไป แต่ก็ไม่มีใครสมควรจากไปเพราะความเกลียดชัง เป็นไปได้ว่าโลกใบนี้มีความรักไม่มากพอ ไม่มากพอที่จะเบียดเบียนความเกลียดชังทั้งหลายให้กระเด็นตกขอบไป (ลอนดอนไดอารี่ หน้า 165) (นิวกลม, 2551)

จากตัวอย่าง มีการใช้คำตรงข้ามกัน คือ คำว่า “ความเกลียดชัง” และ “ความรัก”

4.3 การเป็นส่วนย่อยของส่วนใหญ่ (Hyponymy) คือ การใช้คำศัพท์ที่คำหนึ่งเป็นส่วนย่อย หรือเป็นประเภทย่อยของอีกคำหนึ่ง (จันทิมา อังคพนิกิจ, 2562) ดังตัวอย่างต่อไปนี้

เมื่อเข้าไปก็พบแสงสว่างที่ปลายอุโมงค์ ในนั้นมีมาม่าราคา 20 ซอง 8 ปอนด์ มีซอสซีอิ๊ว น้ำปลา น้ำตาล ข้าวสาร อาหารแห้ง ซึ่งถึงแม้จะแพงกว่าบ้านเรา แต่หากลองเขย่าขายำข่มให้เป็นอาหารขึ้นมาก็คงจะราคาถูกกว่าการกินข้าวนอกบ้านมาก (ลอนดอนไดอารี่ หน้า 282) (นิวกลม, 2551)

จากตัวอย่าง มีการใช้คำศัพท์ที่เป็นส่วนย่อย คือ “มาม่า” “ซอส” “ซีอิ๊ว” “น้ำปลา” “น้ำตาล” “ข้าวสาร” แสดงถึงการเป็นส่วนหนึ่งของสิ่งที่เรียกว่าอาหารแห้ง

4.4 การเป็นส่วนใหญ่ของส่วนย่อย (Meronymy) คือ การใช้คำศัพท์ที่คำหนึ่งเป็นคำที่แสดงประเภทย่อยของคำศัพท์อื่น ๆ (จันทิมา อังคณชกิจ, 2562) ดังตัวอย่างต่อไปนี้

บ้านของಮ್ಮแต่ดที่เทอาเนาขนาดกะทัดรัด แพลนเรียบง่ายเป็นสีเหลี่ยมผืนผ้ายาว ห่มด้วยหลังคาจั่วทอดยาวไปตามตัวบ้าน เปิดประตูเข้าไปเจอครัวเล็ก ๆ โต๊ะกินข้าว ซึ่งเป็นพื้นที่เชื่อมต่อกับห้องนั่งเล่น เพดานเตี้ยให้ความรู้สึกอบอุ่นซึ่งตรงข้ามกับความโอ้อ่า (แห่งใดหรือคือบ้าน หน้า 177) (นิวกลม, 2567)

จากตัวอย่าง มีการใช้คำศัพท์ว่า “บ้าน” เป็นคำศัพท์ใหญ่ที่กินความคำศัพท์ย่อยที่เป็นส่วนประกอบ คือ “หลังคา” “ครัว” “ห้องนั่งเล่น” “เพดาน”

4.5 การปรากฏร่วมกลุ่มศัพท์ (Collocation) คือ การใช้คำศัพท์ที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันและปรากฏร่วมเป็นชุดเดียวกัน (ดิฐุ ศรีนราวัฒน์ และคณะ, 2563) ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ยิ่งสูงยิ่งสวยอากาศยิ่งดี หมอกเข้าไหลวนปนกับน้ำเอื่อยในลำธารเล็ก ๆ ที่เซาะลงมาตามไหล่เขา หินกลมมนสีเทาหยอกเข้ากับตะไคร่น้ำสีเขียวหน้าหม่นใส์ เสียงนกแทรกเข้ามาในท่วงทำนองเพลงทิเบต หากกระโดดออกมามองนอกรถ รถบัสคันนี้คงเล็กสงและกำลังถูกระดมชาติโอบกอดไว้ราวกับลูกทารกอันเป็นที่รัก (เนปาลประมาณสะคือ หน้า 199) (นิวกลม, 2551)

จากตัวอย่าง เป็นข้อความที่กล่าวบรรยายความสวยงามของธรรมชาติ มีการใช้คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติ คือคำว่า “หมอก” “น้ำ” “ลำธาร” “ไหล่เขา” “หิน” “ตะไคร่น้ำ” “เสียงนก”

5. การเชื่อมโยงความด้วยการใช้คำเชื่อม (Conjunction) คือ การเชื่อมโยงความด้วยการใช้คำศัพท์เชื่อมโยงข้อความเพื่อให้ตัวบทความต่อเนื่องและเป็นเรื่องราวเดียวกัน (ดิฐุ ศรีนราวัฒน์ และคณะ, 2563) การเชื่อมโยงความด้วยการใช้คำศัพท์ที่ปรากฏในบันทึกการเดินทางของนิวกลม ได้แก่ คำเชื่อมข้อความตัวอย่าง คำเชื่อมข้อความขัดแย้ง คำเชื่อมข้อความคล้ายตามหรือกล่าวเสริม คำเชื่อมข้อความเรียงลำดับ คำเชื่อมข้อความแสดงผล คำเชื่อมข้อความแสดงเงื่อนไข ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ด้วยอารามตกใจ เรารีบกอบโกยสัมภาระ หรืออีกนัยหนึ่งคือ ‘เก็บที่นอน’ แต่โดยไว  
พร้อมจะลุกจากไปในทันทีถ้าคุณพี่ที่ก้าวเท้าออกมาออกปากไล่ **ตรงกันข้าม** เขาพูด  
ด้วยมือแทนความหมายว่า “นอนไปเหอะ นอนได้ แต่เว้นทางไว้ให้เข้าออกนิดนึง”  
ด้วยใบหน้าอันนิ่งเรียบ... (โตเกียวไม่มีขา หน้า 84) (นิวกลม, 2551)

จากตัวอย่าง มีการใช้คำเชื่อมแสดงความสัมพันธ์แบบขัดแย้ง คือคำว่า “ตรงกันข้าม”

ผู้ที่เดินขึ้นเขานำไปเป็นคนแรกคือคุณโจ้วผู้แข็งแรง ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน เขาเดินขึ้นไป  
อย่างกระฉับกระเฉง ฝ่ากรอยเท้าไว้กับพื้นหิมะให้พวกเราได้ก้าวเท้าตามขึ้นไป นั่น  
ทำให้อะไร ๆ ง่ายขึ้น **เพราะ**ตรงไหนที่ลื่นเขาก็หลบ ตรงไหนที่เดินยากเขาก็เบี่ยงไป  
เดินในทางที่ง่ายกว่า พวกเราแค่ค่อย ๆ ก้าวเท้าเดินตามขึ้นไปตามรอยเท้าของเขาใน  
ฐานะของผู้ตามที่ดี (นั่งรถไฟไปตุ๋เย็น หน้า 283) (นิวกลม, 2551)

จากตัวอย่าง มีการใช้คำเชื่อมแสดงความสัมพันธ์แสดงเหตุผล คือคำว่า “เพราะ”

## อภิปรายผล

กลวิธีการเชื่อมโยงความที่ปรากฏในบันทึกการเดินทางของนิวกลมทั้ง 5 ประเภท  
สามารถวิเคราะห์และแสดงผลการปรากฏได้ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 1 การปรากฏกลวิธีการเชื่อมโยงความในบันทึกการเดินทาง ของ นิวกลม

| ประเภท             | กลวิธีการเชื่อมโยงความ               |                                      |                                           |                                           |                                                  |                            | รวม          |
|--------------------|--------------------------------------|--------------------------------------|-------------------------------------------|-------------------------------------------|--------------------------------------------------|----------------------------|--------------|
| การอ้างอิง         | 1. รูปแทน<br>บุคคล<br>ร้อยละ 27.73   | 2. รูปง้าง<br>ร้อยละ 14.77           |                                           |                                           |                                                  |                            | ร้อยละ 42.50 |
| การละ              | 1. ละคำ<br>ร้อยละ 4.58               | 2. ละวลี<br>ร้อยละ 1.13              | 3. ละประโยค<br>ร้อยละ 0.41                | 4. ละ<br>ข้อความ<br>ร้อยละ 0.09           |                                                  |                            | ร้อยละ 6.21  |
| การซ้ำ             | 1. การซ้ำทุก<br>ส่วน<br>ร้อยละ 7.88  | 2. การซ้ำ<br>บางส่วน<br>ร้อยละ 18.40 | 3. การซ้ำ<br>โครงสร้าง<br>ร้อยละ 3.90     | 4. การซ้ำ<br>ความหมาย<br>ร้อยละ 6.70      |                                                  |                            | ร้อยละ 36.88 |
| การใช้<br>คำศัพท์  | 1. คำพ้อง<br>ความหมาย<br>ร้อยละ 0.41 | 2. คำแย้ง<br>ความหมาย<br>ร้อยละ 0.82 | 3. ส่วนย่อย<br>ของส่วนใหญ่<br>ร้อยละ 0.72 | 4. ส่วนใหญ่<br>ของส่วนย่อย<br>ร้อยละ 2.17 | 5. การ<br>ปรากฏร่วม<br>กลุ่มศัพท์<br>ร้อยละ 1.59 |                            | ร้อยละ 5.71  |
| การใช้<br>คำเชื่อม | 1. ตัวอย่าง<br>ร้อยละ 0.82           | 2. ขัดแย้ง<br>ร้อยละ 2.45            | 3. คล้อยตาม/<br>กล่าวเสริม<br>ร้อยละ 0.95 | 4. เรียงลำดับ<br>ร้อยละ 0.27              | 5. เหตุผล<br>ร้อยละ 3.53                         | 6. เงื่อนไข<br>ร้อยละ 0.68 | ร้อยละ 8.70  |

จากผลการวิจัยและตารางการปรากฏกลวิธีการเชื่อมโยงความในบันทึกการเดินทางของ นีวกลม นั้นพบว่าสอดคล้องและเป็นไปตามทฤษฎีการเชื่อมโยงความของฮัลลidayและฮะซาน (Halliday and Hasan) และ เดอ โบกรอนด์ และเดรสเลอร์ (de Beaugrande and Dressler) ซึ่งปรากฏในหลักการวิเคราะห์ข้อความของจันทิมา อังคพนิกิจ (จันทิมา อังคพนิกิจ, 2562) นอกจากนี้ยังมีข้ออภิปราย 3 ประเด็น

**ประเด็นที่ 1** การเชื่อมโยงความที่พบมากที่สุด คือ การเชื่อมโยงความด้วยการอ้างถึง และรองลงมาคือการเชื่อมโยงความด้วยการซ้ำ ซึ่งการเชื่อมโยงความทั้งสองประเภทนี้มีบทบาทต่อการนำเสนอสารในวรรณกรรมประเภทเรื่องเล่าจากประสบการณ์ค่อนข้างมาก กล่าวคือ วรรณกรรมประเภทเรื่องเล่าจากประสบการณ์ โดยเฉพาะบันทึกการเดินทาง เป็นงานเขียนที่เน้นการบรรยายเรื่องราว ให้ข้อมูลทั้งการเดินทางและการแสดงความคิดเห็น การเชื่อมโยงความด้วยกลวิธีการอ้างถึงและการซ้ำจะช่วยให้ผู้อ่านติดตามเรื่องราวที่เป็นข้อมูลได้อย่างชัดเจน ไม่หลงประเด็น จากการกล่าวอ้างถึงเนื้อความก่อนหน้า และการกล่าวเนื้อความซ้ำกันในรูปแบบต่าง ๆ

นอกจากนั้น การเชื่อมโยงความด้วยการซ้ำ ไม่เพียงแต่จะช่วยเน้นย้ำเนื้อความที่ต้องการจะสื่อให้มีความเป็นเอกภาพ แต่ยังทำให้เห็นถึงลีลาการใช้ภาษาของผู้เขียนที่เป็นเอกลักษณ์ โดยเฉพาะการเชื่อมโยงความด้วยการซ้ำโครงสร้าง และการซ้ำความหมาย ที่เป็นช่องทางให้ผู้เขียนได้ใส่ลูกเล่นทางภาษา ด้วยการสรว้อยคำมาสื่อความอย่างหลากหลาย และการสร้างสีสันทางภาษาให้กับงานเขียน

**ประเด็นที่ 2** การเชื่อมโยงความด้วยการละที่ปรากฏในบันทึกการเดินทางของนีวกลม ส่วนใหญ่มักปรากฏในข้อความที่เป็นบทสนทนาซึ่งแทรกอยู่ในเรื่องเล่า ซึ่งเป็นการจำลองการใช้ภาษาจริงในการสื่อสารด้วยถ้อยคำภาษาพูด มักจะละส่วนใดส่วนหนึ่งของถ้อยคำ การจะเข้าใจความหมายได้ถูกต้องจึงต้องอาศัยบริบทแวดล้อมมาช่วยในการตีความ บทสนทนาที่ปรากฏในเรื่องเล่าก็เช่นเดียวกัน

**ประเด็นที่ 3** การเชื่อมโยงความในบันทึกการเดินทางพบว่าบางครั้งมีการใช้กลวิธีหลายประเภทประกอบกัน เช่น การใช้การเชื่อมโยงความด้วยการซ้ำร่วมกับคำเชื่อม การเชื่อมโยงความด้วยการอ้างถึงร่วมกับการซ้ำ เป็นต้น การใช้กลวิธีหลายประเภทประกอบกันทำให้การสื่อความในข้อความนั้นชัดเจน ตรงประเด็น และเป็นเอกภาพมากยิ่งขึ้น

## สรุป/ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การเชื่อมโยงความในบันทึกการเดินทาง ของ นีวกลม ได้ผลการวิจัยว่าพบการเชื่อมโยงความในบันทึกการเดินทาง 5 ประเภท คือ 1. การเชื่อมโยงความด้วยการอ้างถึง ได้แก่ การอ้างถึงด้วยรูปแทนบุคคล และการอ้างถึงด้วยรูปบ่งชี้ 2. การเชื่อมโยงความด้วย

การละ ได้แก่ การละคำ การละวลี การละประโยค และการละข้อความ 3. การเชื่อมโยงความด้วยการซ้ำ ได้แก่ การซ้ำทุกส่วน การซ้ำบางส่วน การซ้ำโครงสร้าง และการซ้ำความหมาย 4. การเชื่อมโยงความด้วยการใช้คำศัพท์ ได้แก่ การพ้องความหมาย การแย้งความหมาย การเป็นส่วนย่อยของส่วนใหญ่ การเป็นส่วนใหญ่ของส่วนย่อย และการปรากฏร่วมกลุ่มศัพท์ 5. การเชื่อมโยงความด้วยการใช้คำเชื่อม ได้แก่ คำเชื่อมข้อความตัวอย่าง คำเชื่อมข้อความขัดแย้ง คำเชื่อมข้อความคล้ายตามหรือกล่าวเสริม คำเชื่อมข้อความเรียงลำดับ คำเชื่อมข้อความแสดงเหตุผล และคำเชื่อมข้อความแสดงเงื่อนไข

### ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้

1. การเรียนการสอนในรายวิชาที่เกี่ยวกับวรรณกรรมไทยปัจจุบัน สามารถนำผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์รูปแบบการสร้างวรรณกรรมประเภทสารคดีท่องเที่ยวแนวบันทึการเดินทาง ในด้านการใช้ภาษาและวรรณศิลป์ของงานเขียน

2. การเรียนการสอนในรายวิชาการวิจัยทางภาษาและวรรณกรรมไทย สามารถเป็นแนวทางและตัวอย่างของประเด็นวิจัยที่เป็นการประยุกต์นำทฤษฎีทางภาษาศาสตร์มาใช้ศึกษาข้อมูลทางวรรณกรรม

3. เป็นแนวทางสำหรับการเขียนวรรณกรรมประเภทสารคดีท่องเที่ยว โดยนำวิธีการเชื่อมโยงความรูปแบบต่าง ๆ ไปใช้ในการเขียนเพื่อร้อยเรียงเนื้อหาในสารคดีให้เป็นเอกภาพและมีสัมพันธภาพ ซึ่งสามารถประยุกต์ใช้ได้ทั้งการเรียนการสอนในรายวิชาการเขียนสารคดีและสำหรับบุคคลทั่วไปที่สนใจการเขียนสารคดีท่องเที่ยว

### ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาการเชื่อมโยงความในวรรณกรรมประเภทอื่นของ นีวกลม เช่น งานประเภทความเรียง

2. ศึกษาการเชื่อมโยงความในวรรณกรรมประเภทเรื่องเล่าจากประสบการณ์ หรืองานประเภทบันทึการเดินทาง งานสารคดีท่องเที่ยวของนักเขียนร่วมสมัยคนอื่น เนื่องจากเป็นกลุ่มงานที่ได้รับความนิยมและมีเป็นจำนวนมาก

### เอกสารอ้างอิง

- กันติตัด การเจริญ. (2552). ลักษณะการเชื่อมโยงความในจดหมายจางวางหรง้า. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาไทย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จันทิมา อังคณชกิจ. (2562). การวิเคราะห์ข้อความ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ดิยุ ศรีนราวัฒน์ และคณะ. (2563). ภาษาและภาษาศาสตร์. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ธัญญา สังขพันธานนท์. (2556) การเขียนสารคดีภาคปฏิบัติ. (พิมพ์ครั้งที่ 3). นนทบุรี: สำนักพิมพ์อินทนิล.

นิโลบล ศิริยุทธ. (2560) การเชื่อมโยงความระหว่างพาดหัวข่าวกับความคิดเห็นของผู้อ่านในเพจเฟซบุ๊ก “เรื่องเล่าเช้านี้”. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยนเรศวร

นิตยสุตา อภินันทาภรณ์. (2534). ลักษณะการเชื่อมโยงความในการรายงานข่าวอาชญากรรมของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ: การศึกษาภาษาระดับข้อความ. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

นิวกลม (นามแฝง). (2550). สมอไหวในฮ่อองก. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: สุดสัปดาห์สำนักพิมพ์.

\_\_\_\_\_. (2551). กัมพูชาพริบตาเดียว. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: อะบุ๊ก.

\_\_\_\_\_. (2551). โตเกียวไม่มีขา. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพมหานคร: อะบุ๊ก.

\_\_\_\_\_. (2551). นักรถไฟไปตุ๋น. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: อะบุ๊ก.

\_\_\_\_\_. (2551). เนปาลประมาณสะดือ. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: อะบุ๊ก.

\_\_\_\_\_. (2551). ลอนดอนไดอารี่. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: อะบุ๊ก.

\_\_\_\_\_. (2560). หิมาลัยไม่มีจริง. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์คู่บ.

\_\_\_\_\_. (2567). แห่งใดหรือคือบ้าน. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์คู่บ.

พรศิริ ตันติจิตจารุ. (2548). การเชื่อมโยงความในหมายรับสั่งสมัยกรุงธนบุรี และสมัยรัชกาลที่ 1. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจารึกภาษาไทย. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

วิยะดา ตานี. (2544). การเชื่อมโยงความในจารึกสุโขทัย. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจารึกภาษาไทย. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สายทิพย์ นุกุลกิจ. (2543). วรรณกรรมไทยปัจจุบัน. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: บริษัท เอส. อาร์. พรินติ้งแมสโปรดักส์ จำกัด.

อัจฉรากร กัลยาจิตโกศล. (2543). ลักษณะการเชื่อมโยงความในกลอนนิราศของสุนทรภู่. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.